

Э.К.Пекарской аатынан Игидэй орто оскуолатын уһуяана

“Остуоруйа аргыстаах”

Уһуяан иитиллээччилэригэр театрально - постановочнай
бырайыак

Үлэ актуальнаһа

Остуоруйа – норуот бараммат баайа. Ол курдук нууччалыы өс хоһооннорун бары билэбит: «Сказка ложь, да в ней намек, добрым молодцам урок». Бу манан сиэттэрэн остуоруйа киһи олоһор суолталааһынан ааҕабыт. Остуоруйа тыла-өһө, ис хоһооно оҕо-чугас, оҕо дууһатын тутар, санаатын кынаттыыр, үтүөбэ-кэрэбэ уһуйар, хорсун -хоодуот быһыыга ынырар. Норуот олоһо -дьаһаҕа, быһыыта-майгыта, бэйэ-бэйэтигэр сыһыана, танаһа-саба, аһа-үөлэ, үлэтэ-хамнаһа ханнык да айымньытааҕар – остуоруйаларга арылхайдык көстөр. Остуоруйаны оҕо истэ, көрө олорон айар дьоһурун, майгы-сигили өттүнэн хаачыстыбатын арыйар.

Остуоруйаны оонньоон көрдөрүү оҕо бастатан туран дьон иннигэр тахсан санаран-инэрэн, туттан-хаптан, оруолун сөпкө арыян толоруута улахан ситиһии буолар. Оҕо остуоруйа геройдарын иэйиилэрин, санааларын үллэстэр. Кинилэри кытта остуоруйа олоһор, эйгэтигэр тэннэ киирэр.

Үлэ проблемата:

Билинги кэмнэ араас гаджеттар, куйаар ситимигэр элбээннэр дьон барыта онно тардыһан эрэбит. Хас биирдии дьиэ кэргэннэ оҕолуун, улахан дьоннуун, кэпсэтии - сэхэргэһии оннугар, төлөпүөннэ умса түһэн баран олорор түгээннэр элбээтилэр. Оҕолорбут сайдалларыгар охсуулаабын бары билэбит.

Оҕолорбут куйаар ситимиттэн олус элбэххэ үөрэнэллэрэ бииринэн ордук курдук да, күнү быһа умса түһэн баран олордохторуна эт-хаан, уйулҕа өттүнэн сайдыылара мөлтүүр. Аралдьыйарбыт эрэ уһуйаан уонна оскуола эрэ курдук буолбут.

Онон сиэттэрэн биһиги уһуйааммытыгар “Остуоруйа аргыстаах” диэн бырайыак толкуйдаан 2022 сылтан үлэлэтэ сылдыбыт. Уһуйааммыт “Чугдаарар Чуорааннар”, “Куолу”, “Эбээ үөрэбэ” бырайыактарын кытта ыкса ситимнээх.

**Бырайыак сыала:
остуоруйа көмөтүнэн оҕо санарар
санатын, уобарастаан көрдөрөр
дьоҕурун сайыннарыы**

Остуоруйаны истэ
үөрэнии, саха,
нуучча, омук
остуоруйаларыгар
интириэс үөскэтии

Геройдар
уобарастарын
арыйыы

Тыл
саппааһын
байытыы

Дьон иннигэр
толлубакка
тахсан санара,
хамсана
үөрэнии

Новизна (сага сүүрэн)

- Нэһилиэккэ биллэр «Мүчүк» драматическай көр-күлүү түмсүүнү кытта ситимнээх үлэни ыытыы.
- Оҕолорго мастер класстар, атын театр артыыстарын кытта билсиһии.
- Начальнай кылаас уонна уһуйаан икки ардыгар, улуснай, Республиканскай остуоруйаны оонньоон көрдөрүү, араас конкурстары тэрийэн ыытыы.

Үлэ кэтэһиллэр түмүктэрэ

- Бырайыакпыт түмүгэр араас омуктар остуоруйаларын билэн, дьон иннигэр толлубакка, кыбыстыбакка оонньоон көрдөрүү;
- хас биирдии геройун уобараһын туттан-хаптан, хамсанан, мимикалаан толору арыйы;
- уустаан- ураннаан санарар дьоһурун, тылын саппааһын байыты;
- оҕону араас күрэхтэргэ кытыннаран сайыннары.

Үлэ барыыла

- ❖ Ыйдарынан кыра, орто, улахан бөлөх оҕолоругар остуоруйалары наардаан араарыы;
- ❖ Кыра бөлөххө тарбах, куукула театрын нөнгүө остуоруйалары билиһиннэри;
- ❖ Орто, улахан бөлөххө остуоруйалары оонньоон көрдөрүү, туруоруу (драматизация).
- ❖ Иккилии нэдиэлэ устата бөлөбүнэн арахсан остуоруйалары оонньоон көрдөрүү.
- ❖ Оскуоланы, “Мүчүк” драм.түмсүүнү, “Ситим”, эбээлэр түмсүүлэрин уонна төрөппүттэри кытта ситимнээх үлэни ыытыы.

Бырайыакка кыттыбыт оҕолор ситиһиилэрэ

2022 сыл:

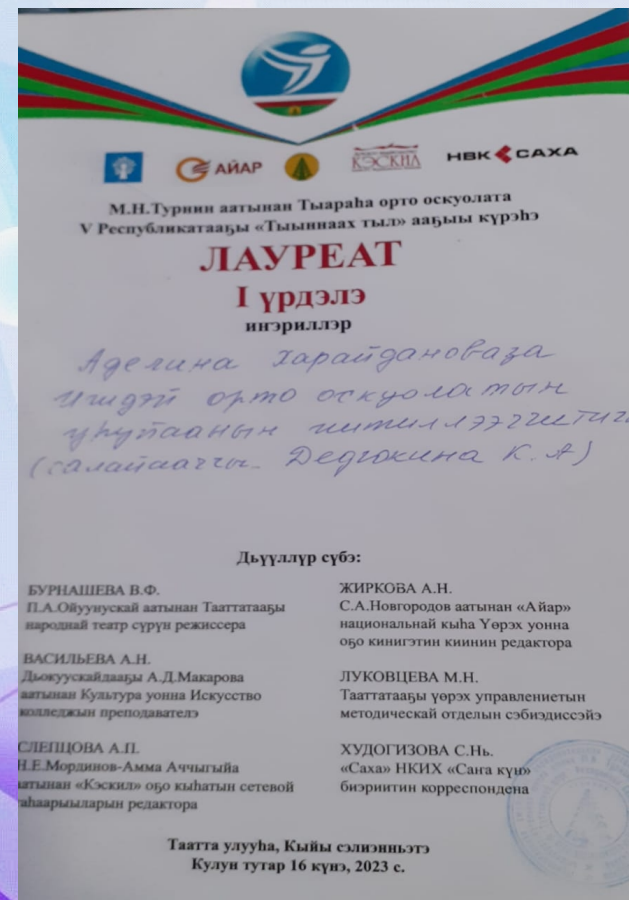
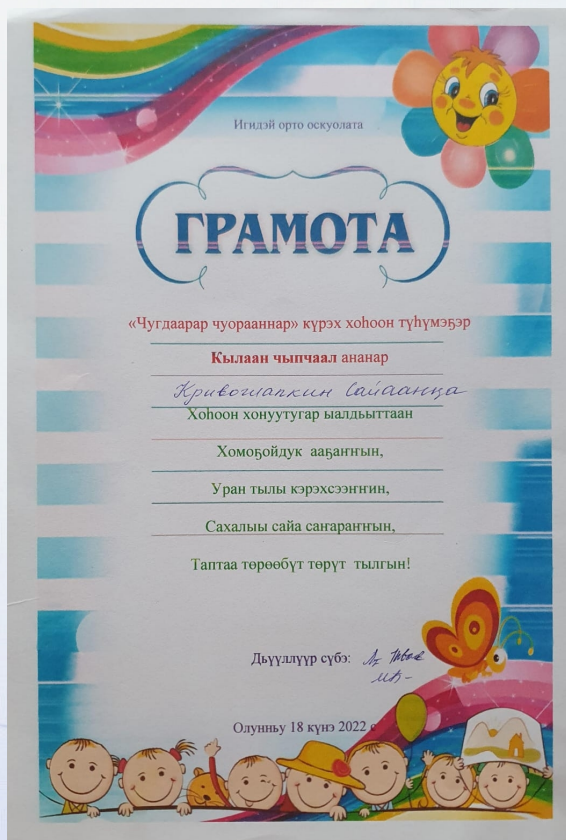
- Ермолаева Күннэй Республиканскай басня курэбэр дипломант 3 үрдэл;
- Кривошапкин Сайаан «Тыыннаах тыл» Республиканскай күрэххэ дипломант 3 үрдэл;
- Кривошапкин Сайаан «Чугдаарар Чуораннар» хоһоон курэбэр «Кылаан чыпчаал» хаһаайына;
- Харайданова Аделина «Чугдаарар Чуораннар» хоһоон курэбэр 2 миэстэ;
- Харайданова Аделина II Республикаатаабы «Мама я тебя люблю» хоһоон курэбэр диплом 1 үрдэл.
- Харайдаанова Аделина региональнай ДОО «Күлүмчээн» итиллээччилэр икки ардыларыгар курэбэр Гран при хаһаайката.
- Харайданова Аделина Республиканскай «Олонхот кыыс-2022» 3 үктэл хаһаайката

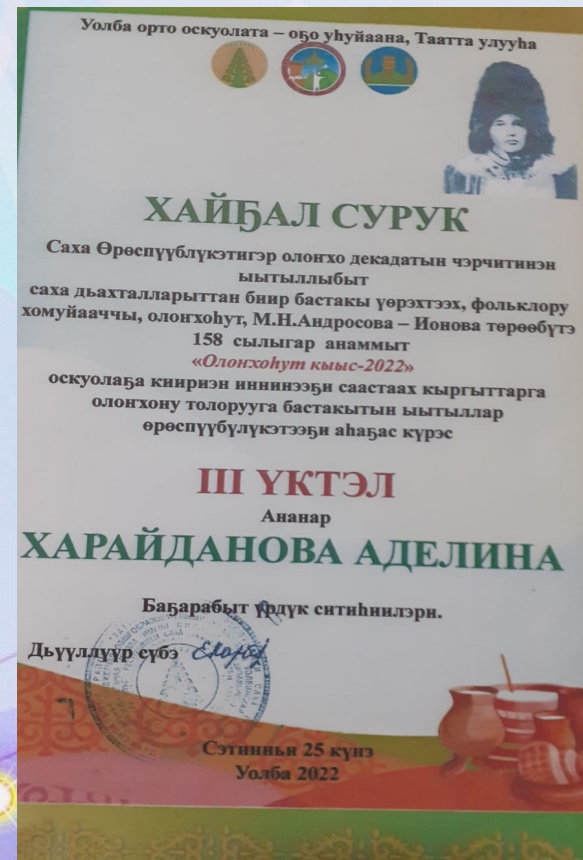
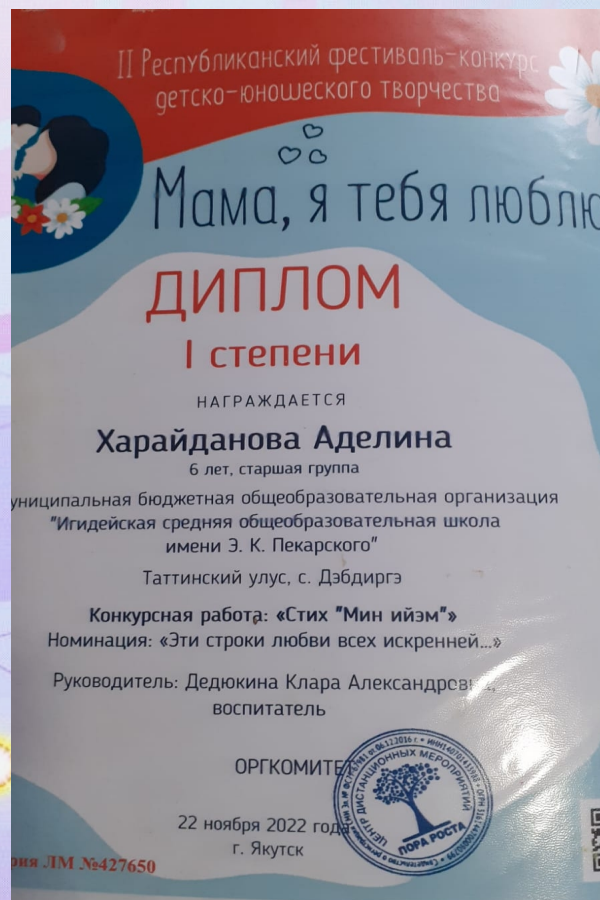
2023 сыл:

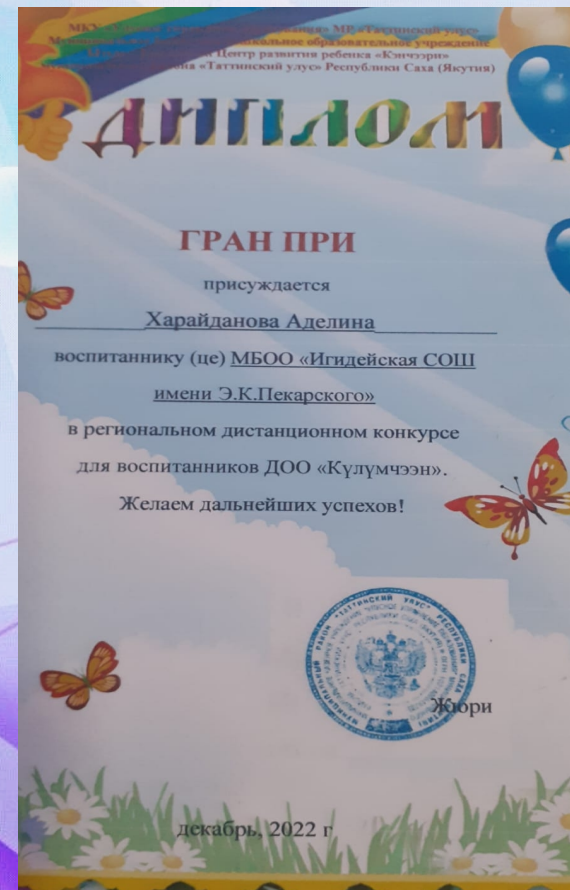
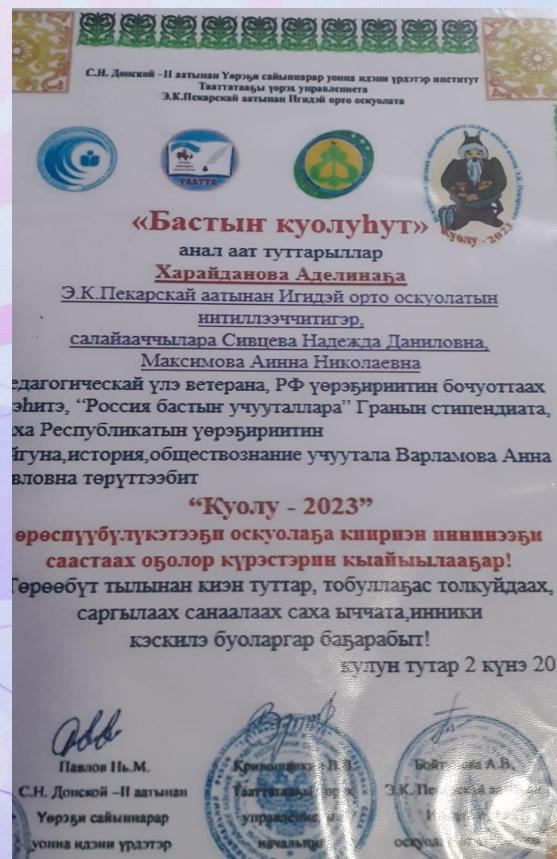
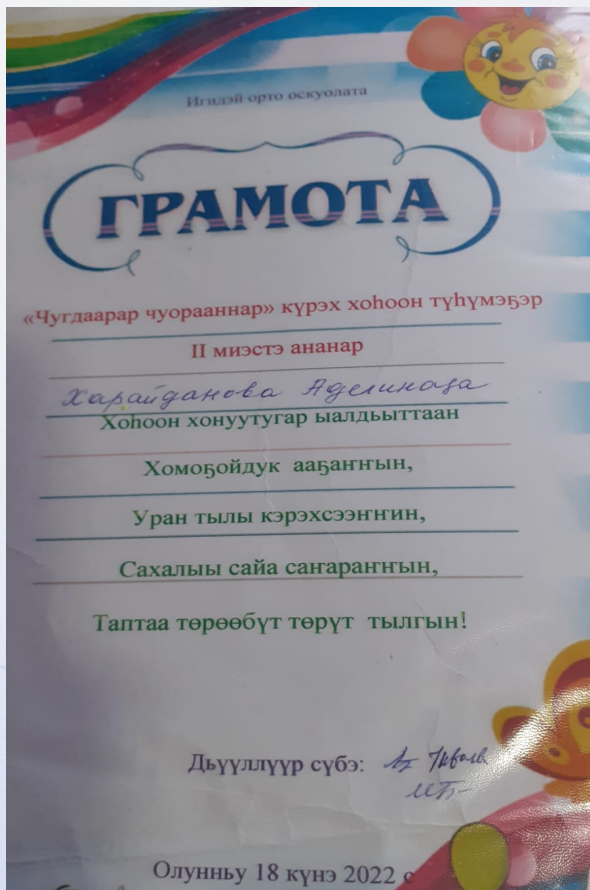
- Харайданова Аделина «Тыыннаах тыл» Республиканскай күрэххэ лауреат 1 үрдэл.
- Харайданова Аделина Республиканскай «Куолу-2023» «Бастын куолуһут» анал аат

2024 сыл:

- Ефремова Эвелина «Тыыннаах тыл» Республиканскай курэх дипломант 2 үрдэл.
- Петров Айтал Республикаатаабы «Мин хоһоону таптыбын» хоһоон курэбэр
«Дорҕоонноохтук ааҕааччы» анал аат 2024 сыл.

**Болџомтоџут иһин
махтанабын!**